

Nhã Ca

NHU GIỌT

NẮNG VÀNG

**như giọt
nắng vàng**

nhà ca

như giọt nắng vàng

nhã ca

bìa: *Internet*

trình bày: *Muôn Phương*

nguồn: *Internet*

Muôn phương góp lại, trả về muôn phương

như giọt nắng vàng

NHÃ CÀ

*Hoàng Đông Phương
xuất bản 1968*

 ÀNG có một lối đùa vừa làm tôi mích lòng, vừa làm tôi thích thú, đó là khi nàng cười, nói: Không biết em phải gọi anh là đàn ông hay đần ông. Ô, xin lỗi, anh phải là đàn ông chứ. Đó, nàng đùa một cách vô tư, vừa hồn xược lại vừa ý nhị như thế, nhưng tôi, làm sao giận nàng cho được. Đúng người đàn ông nào cũng vừa một nửa đàn ông, một nửa đần ông, đàn ông ở thể xác, ở lối đứng lối đi, nhưng đần ông ở chỗ cả nể, chậm phản ứng; còn tôi, tôi chịu là đần ông, bởi vì, nàng, chỉ nghe tới tên, chỉ nhớ tới đôi mắt, tôi trở thành một kẻ u mê nhất đời rồi.

Bây giờ là những ngày cuối đông, tôi phải thay đổi lại hết, thay đổi từ tôi, tới căn phòng, tới cái bàn, cái ghế, tới chiếc bình hoa mà nàng chỉ thích cắm một bông hoa màu vàng. Màu vàng là màu của kiêu sa và phản bội. Nàng nói: người đàn bà nào cũng nhẹ dạ, nhưng bạc ác, không như thế đâu phải là đàn bà. Không biết ở nàng, sự độc ác đo tới cân lượng nào, nhưng trước mặt tôi. Người đàn bà đã biến đổi tôi thành một thứ đàn ông, ôi thứ đàn ông mà tôi có thể đổi cả mạng sống.

Vì nàng mà Đà Lạt có những ngày mùa hạ mưa như trù ế, những ngày mùa thu sương mù, những ngày mùa đông nắng hanh, và những ngày mùa xuân ngập hoa anh đào nở. Tôi đã vì nàng mà ôm đồm dâng hết cả một thành phố, cả mọi người cũng đứng đằng sau, làm phong cho nàng nổi bật. Chưa ai bé nhỏ như nàng, chưa ai buồn nản như nàng, và chưa ai bạc ác như màu hoa vàng nàng chọn.

Mùa xuân đến thật chậm, nhưng nỗi nhớ nồn nao trong hồn tôi tới nhanh hơn cả luồng gió bất chợt. Tôi đang sửa soạn đây. Giọt nắng vàng xa cách của anh. Chiếc nắp Hifi sẽ bật lên, bông hoa hồng vàng sẽ nở, chiếc ly thủy tinh trên bàn viết kia sẽ mọc lên một bông hoa hồng và những ngọn cỏ xanh trên lối mòn kia không còn lý do gì để xâm lấn chiếm đoạt. Vâng, nàng sẽ tới, và tôi, tôi phải thuê quét vôi lại ngôi biệt thự, tẩy hết mùi mốc nồng nặc của căn phòng gần một năm trời bỏ không.

Chiếc ghế đó tôi chưa dám ngồi, làm sao tôi có thể ngồi lên nỗi nhớ. Chiếc ghế, cái bàn ở nhà Thủy tạ cũng đã kể lách đi phía khác, tôi đã phải năn nỉ nhà hàng di chuyển nó sang vị trí khác. Nơi khoảng trống đó, không thể ai ngồi lên đó, ngồi mà phản lại hình ảnh của nàng. Giọt nắng vàng xa cách của anh, giọt nắng nhỏ nhoi, hiền dịu, lạnh lùng cũng đủ làm anh tan loãng trong mùa xuân, làm sao anh có thể biến thành một hạt bụi để nhờn nhớ trong lòng giọt nắng? Tôi đã mơ mộng

quá, đã lãng mạn quá. Nhưng tôi, tôi biết làm gì hơn? Mùa xuân sắp đến rồi, chưa gặp nàng, chưa nhìn thấy nàng, ôi tương lai, nghĩ làm gì, tôi quay về dĩ vãng một phút vậy.

o O o

Tôi nói với nàng là cả một dàn nhạc đang hòa tấu ở ngoài cánh cửa, trên đồi thông ấy. Nàng vẫn ngồi ở chiếc ghế bây giờ đang bám đầy bụi đây. Tôi lại nói với nàng là cô đã choán hết lối đi lần thứ nhất của chúng mình. Tôi thấy nàng hơi mỉm cười, dù vậy, niềm vui cũng đọng trên khuôn mặt nàng dăm ba giây. Nàng nói bàn này gỗ đẹp quá, gỗ đẹp quá làm em không muốn chạm bàn tay lên trên mặt bàn nữa. – Làm sao anh có căn nhà thơ mộng này? Nàng hỏi và đứng dậy, đi đi lại lại giữa căn phòng. Lúc đó nàng mặc chiếc áo ngủ dài bằng bông, màu tím nhạt. Tóc nàng chẻ đôi, túm lại bằng hai chiếc nơ cũng màu

tím. Nhưng mắt nàng đen, cái nhìn của nàng đen, đồng lõa với đêm đen dài, lạnh lẽo ở bên ngoài. — Căn nhà này trước kia hẳn anh dùng được nhiều việc lắm. Nàng nói tiếp và đặt tay lên chiếc máy hát.

Bàn tay nàng trắng xanh, những đường gân nổi lên, gờn gợn. Tôi muốn lật bàn tay của nàng để tìm xem trong những đường chi chít, rã rời, đứt đoạn trong lòng tay nàng tôi có được đoạn nào trong đó. Nhưng khi tôi đi đến gần, nhìn sự cách biệt trong mắt nàng, bàn tay tôi tự động rút lại. Tôi biết nếu tiến thêm một bước, cầm lấy bàn tay nàng, kéo nàng ngã người vào ngực tôi, nàng cũng không phản đối gì cả, nhưng như thế tôi biết là cũng không kết thêm được một chút gần gũi nào, giữa tôi và nàng. Nhiều lúc tôi không hiểu là tình yêu của tôi có phải chỉ đi suốt một chiều không nữa. Nàng không bao giờ nói gì, không một phản ứng khi tôi bộc lộ tâm sự. Nàng ngồi nghe, mắt buồn bã, và đôi môi thỉnh thoảng kéo nhẹ một niềm vui nhỏ nhoi.

Đêm lần đầu tiên, khi tôi đưa nàng từ bờ hồ tới ngôi biệt thự này, tôi đã ngồi với nàng tới một giờ đêm. Chưa bao giờ tôi bộc lộ tình yêu một cách trẻ con đến thế. Tôi lằng xằng tìm một tập thơ, đọc cho nàng nghe những bài thơ tôi chép tay và cho là hay nhất, những bài thơ đó cũng là những câu thơ mà tôi đã ghép một khuôn mặt tưởng tượng, khuôn mặt đó bây giờ đã như một phép lạ hiện ra. Nàng đã ngồi trước mặt, và tôi say sưa như một cậu con trai mới lớn bày tỏ mối tình đầu. Nàng không phân trần gì. Nàng nói nàng có chuyện buồn, muốn quên, và nghĩ tới Đà Lạt.

Tôi nói khi ngồi nhìn nàng ở nhà Thủy tạ tôi sợ lắm, tôi có cảm tưởng là khi bóng đêm xuống, nàng sẽ đi quanh bờ hồ và nhảy xuống, biến mất dưới đáy hồ. Làm sao em có thể chịu lạnh được, trời rét nhiều ngày, chưa có giọt nắng hanh vàng nào. Nàng bé bỏng, gầy yếu hơn một cành hoa anh đào, ngay cả cái cô đơn, lạnh lẽo ở Đà Lạt cũng đủ làm cho nàng tan ra sương, mục như củi. Tôi nói với nàng nhiều

lắm và tôi hỏi về nàng hơi nhiều. Trước mặt tôi, nàng không phải là một cô gái ngây thơ, có đầy đủ sinh lực, có đủ nhúng nhảnh để tôi chiều chuộng, nàng là một người đàn bà, nàng nói với tôi là nàng đã sinh nở và nàng cũng không xứng đáng với một mối tình thơ mộng nào nữa. Nàng muốn làm người đầy đủ khổ ải hơn là làm một vị thánh được tôn thờ. Nàng ăn nói hiền dịu nhưng mỉa mai, và không bao ngày, nàng như một mặt trời đen cuốn hút tôi vào vòng mù mịt.

Căn phòng từ đó là của nàng,

Tôi, từ một người đàn ông độc thân kỳ cựu, có tuổi, đã trở nên một tên đàn ông mù quáng, yêu điên dại như một cậu học trò mười tám. Nói cho quá như thế nhưng cũng không đến nỗi điên dại, nhưng tình yêu ở tuổi tôi là một thứ tình yêu chín muồi, không còn bông bột, thứ tình yêu đầy lòng vị tha, vững vàng, bền chặt. Nàng từ giã tôi để về một thành phố nào đó, nàng nói ở đó không khí xô bồ và nàng

được đẩy đọa khổ ải. Tất cả sức sống mãnh liệt, dữ dội của nàng đều được lẫn chìm vào bên trong, trốn tránh được một cách kỳ diệu.

Lúc trở lại ngồi ở chiếc ghế cũ nàng nói:

– Thỉnh thoảng những bông hồng của anh về đến thành phố nơi em ở làm cảm động lắm. Nhưng em không biết đem hoa ấy đi đâu và dùng làm gì.

Tôi hiểu ý nàng. Nàng không có sự so sánh, lựa chọn nào cả.

– Em đã thử ăn những bông hồng đó, nhưng em ăn không hết được cả bó hồng anh gửi về. Lần sau chỉ nên gửi cho em một bông thôi. Một bông cũng đủ lắm rồi.

Nàng chỉ còn chút ít thơ mộng, và chút ít đó nàng đã dành hết cả cho tôi. Buổi chiều tôi đã đưa nàng đi quanh bờ hồ bằng một chiếc xe jeep. Nàng rét run, chiếc áo măng tô màu

sáng quá, không đủ dờn hơi ấm. Nhưng nàng vẫn ngồi xa cách tôi. Ngang qua nhà Thủy tạ, nàng nói vu vơ:

– Đáng lẽ em phải quen anh từ trước mới phải.

– Em nghĩ nhầm, anh quen em từ ngày em mới biết viết, biết đọc. Bởi vậy khi nhìn thấy em, anh cảm thấy là anh vừa tìm ra được một người thân, người thân mà anh chưa gặp mặt nhưng vẫn nghĩ tới hàng ngày. Hình ảnh đó anh tự dựng nên và lựa chọn.

– Em đã mất sự lựa chọn từ lâu. Em cũng ghét sự lựa chọn lắm.

Hình như ý nghĩ đó còn thắc mắc nàng mãi, cho tới khi về nhà, nàng hỏi tôi:

– Anh đã lựa chọn bao giờ chưa?

Tôi trả lời luôn luôn. Nàng nói:

- Anh có bao giờ nghĩ là sẽ lập gia đình.
- Có, đôi khi, nhưng anh biết tại anh khó tính quá.
- Ví dụ lập gia đình, anh tưởng tượng anh ăn ở với vợ anh như thế nào?
- Anh không biết.
- Hồi xưa em cũng nhiều tưởng tượng lắm, nay thì hết rồi.

Nàng tới xong thì thở dài. Tôi không muốn khuấy động một tâm sự buồn thảm nào đó của nàng. Tôi biết thêm cũng không ích lợi gì hết. Tôi chọn đĩa nhạc, một bài thật cũ. Tôi hát theo. Tôi hát không hay ho gì, nhưng nàng mỉm cười, vỗ tay cho tôi vui lòng. Tôi hút nhiều thuốc lá, tôi nghĩ rằng mùi thuốc lá làm nàng ấm áp đôi chút. Ánh đèn cháy thật mát trên màu áo ngủ của nàng, nàng đứng ở cửa sổ. Có thể lúc đó nàng chẳng nhớ gì tới

tôi hết, một hình ảnh nào khác, buồn thảm hoặc êm ấm đang được nàng nhớ tới. Tiếng hát của tôi trôi nổi, lạc lõng và chỉ có mình tôi nghe. Nhưng tôi không giận nàng. Giọt nắng nào chả mong manh. Nàng lại là một người đàn bà, xung quanh còn nhiều bốn phận trời buộc quá, mà nàng thì yếu đuối, đáng thương quá. Tôi nghĩ thế trong khi hát và cố nghe một mình.

Chỉ một cái chớp mắt thôi, nàng đã biến mất. Tôi cũng không thể ở lại căn phòng này, dĩ vãng đã đen điu. Tôi đội mũ, mặc áo khoác đi ra cửa. Lái chiếc xe jeep trống trải, tôi đi tìm một quán cà phê.

Tôi vừa đánh cho nàng một bức điện tín nhỏ. Sáng nay, những ngày cuối cùng của công việc trong năm, tôi được tin cấp trên cho biết là tôi sẽ đi ngoại quốc vào giữa mùa xuân tới. Khi nghe tin đó, tôi không thấy vui mà cũng không thấy buồn. Tôi đi tới nhà bưu điện, đánh cho nàng một bức điện tín ngắn: “Giọt

năng, anh cần gấp gấp. Cần lắm”.

Tôi định viết thêm không biết tới bao lần hai chữ cần lắm, nhưng tôi kịp nghĩ là bức điện tín không dài hơn được. Sau đó tôi lái xe đi một vòng bờ hồ. Trời đã bớt rét nhưng tôi thấy lạnh hơn cả buổi sáng tinh sương. Đến hôm nay thì tôi đã sốt ruột lắm. Nàng không lên và cũng không có tin tức gì. Tôi đã bắt đầu nổi cáu và nguyên rủa. Có lẽ tôi độc thân vì tôi có bao nhiêu tính xấu đó. Sự mong đợi làm cho tôi đổi tính nết rồi chẳng, hay là cái tin sắp được đi ngoại quốc kia. Tôi cố nghĩ tới những phong cảnh xứ người, những nơi tôi đã có dịp tới. Còn những cô gái đẹp nữa, tôi sẽ có dịp làm quen mà không có sự trách nhiệm, so sánh nào. Những điều đó tưởng làm tôi vui hơn, nào ngờ, chỉ làm tôi rối rắm hơn với hình ảnh nàng. Không, tôi cần phải gặp nàng, gặp ngay tức khắc.

Tôi vòng xe về phía chợ, mua ít hoa hồng vàng về chưng trong văn phòng của tôi thuê

chung với một tên bạn. Tên bạn tôi có gia đình, hẳn đã về Huế ăn Tết với gia đình, chỉ còn một mình tôi ở lại. Tôi cũng không còn nơi để trở về nữa. Trở về gia đình đối với tôi là cả một sự phiền phức, một người lông bông như tôi, về sống với không khí đặc sệt gia đình, tôi sẽ trở thành một thứ chướng mắt cho mọi người. Đêm qua tôi đã vào một ngôi chùa rồi vào một nhà thờ. Vào chả để làm gì hết. Tôi đứng nhìn người khác tụng kinh, cầu nguyện, tôi không có điều gì để cầu xin, bởi vì tôi biết rằng những thứ tôi cầu xin không ai có đủ quyền năng để ban cho được, Nàng không thể có sự lựa chọn nào.

Nàng đến với sự nông nản và lòng bạc ác. Nàng thích hoa hồng vàng, nàng thích nhạc cổ điển. Nàng ưa ngồi ghế, đối diện nhau, nhìn nhau và tưởng tượng ra hai người đang khiêu vũ. Một điệu xì-lô thật chậm, quay tròn, nhưng nàng và tôi đều quay tròn một mình trong ghế rộng.

– Em thích ngồi mà tưởng tượng mình nhảy. Đừng nên chụp vội một cái gì hết. Cứ để ngoài tầm tay mình, xa cách nhưng đẹp hơn. Chết, em tưởng em không còn lãng mạn thế.

– Em có quyền sống cho em chứ?

– Không, em sợ em khuyến khích anh. Em không muốn thế.

Đêm nhiều sao, con đường mòn lên đồi sương ướt đầm. Tôi đi song song với nàng lên đỉnh đồi, hai đứa ngồi mơ mộng, tôi nghĩ tới nàng và ghen tức rằng nàng đang nghĩ tới một nơi nào khác. Nơi thiên đàng hay nơi đầy đọa khổ ải? Nàng đã khóc rất nhiều nhưng những giọt lệ chảy tràn trong thân thể nàng, dưới mạch máu trong cánh tay, và nhìn nàng cũng đủ khiến tôi thổn thức.

– Nếu anh có gia đình anh không được quyền mơ mộng nữa.

Nàng nói với tôi mà như để nhắc nhở nàng. Tại sao nàng nói thêm với tôi:

– Anh tốt quá, anh tốt làm em khó đối xấu với anh.

Trước khi đánh điện tín, tôi đã gửi cho nàng một lá thư, cũng viết vội vàng trong lúc nhớ nàng điên cuồng: “Nếu em không lên, anh sẽ về tìm kiếm, và anh không lường trước được điều gì sẽ xảy ra. Tôi đã phạm điều cam kết”.

Nàng đã nói với tôi:

– Không bao giờ nên tiến đến, anh hãy dừng lại, im lặng nhìn em. Hoặc anh sẽ thấy gần em hoặc sẽ quên em, cả hai điều em đều cầu xin tha thiết cả. Chúng ta hãy giao ước với nhau, chúng ta chỉ nên tới thế này.

Tôi không thể trở thành một kẻ tầm thường, ý nàng cũng muốn thế. Đừng nên biết điều gì về nàng hết. Cứ cầu nguyện, cầu nguyện cho em đi, cầu cho em hạnh phúc. Em

không còn sự lựa chọn nào. Nàng cắn môi, mắt nàng mở lớn, viền vẽ đen vòng theo mắt tối tăm, nàng nhìn tôi, mắt mờ một làn sương mỏng.

Tôi thà đừng biết gì về nàng, đừng tới muộn màng, cũng đừng bỏ đi đau xót, Nàng là đàn bà, nàng còn bốn phận, còn sinh nở. Đừng biết thêm gì về nàng nữa hết.

Tôi không trở về nhà vợ. Tôi lái xe đi lên những đường dốc. Lúc này tôi muốn đi Tùng Nghĩa hay Đơn Dương, tìm nhà một thằng bạn quen nào, muốn lập dị, ăn Tết một mình, rủ nó đi chơi, hay về Đà Lạt đi nháy. Không, tôi cũng không vào tiệm nháy được nữa, nàng ở đó, mắt núp sau vai một người đàn ông: Em mới lên. Dạ. Và tôi đã ngồi một góc bàn, buồn bã, lỏng lẻo như chai rượu cạn.

Tôi phải hiểu nàng lắm mới tha thứ được cho con mắt núp bên vai người đàn ông đó. Tôi chỉ cần giơ chai rượu lên, quật vào cái gáy tóc hơi xoắn của gã đàn ông, mái tóc tĩa một

cách tỉ mỉ, đàng điểm. Một người đàn ông gần bốn mươi tuổi rồi, tôi không làm thế được. Không, tôi chỉ dẫn ông với nàng mà phải đàn ông với tất cả mọi người. Tôi cũng phải hiểu nàng nữa. Từ một nơi đầy đọa khổ ải, nàng mọc cánh bay lên đây.

Tôi lái xe lên một con đường dốc hai bên hoa nở vàng ối, màu vàng này rực rỡ quá, nhưng không đủ ám hết màu vàng nhạt lạnh, bạc ác của một bông hoa hồng bên dưới cửa sổ. Hoa này là Vệ đường hoa, tên em đặt đó, anh thấy không, nó mang một màu vàng đặc quá, ngu si quá. Cũng ngu si nữa, tại sao tôi gặp nàng, nóng nảy, điên cuồng trong phút chốc. Cả hai kẻ khổ đi tìm nhau nhưng không bao giờ gặp nhau được nữa.

Cỏ xanh non, hoa anh đào hồng một phương trời. Tôi dĩ vãng vàng một bông hồng chưa kịp nở, phía bên dưới cửa sổ đó, bông hồng chưa kịp nở, đã bị một cành thông gãy rơi xuống, cả cây hồng dập nát từ mấy hôm

nay. Tôi chợt nhớ và trở về chợ, tìm một người bán hoa quen, dặn mua một chậu hồng khác. Tôi còn đủ sức chờ đợi, đủ sức tin tưởng. Nàng sẽ lên tới đây, ngày mai, này kia hay một ngày nào đó trong mùa xuân này. Nàng không còn lựa chọn, nhưng nàng còn một phần nào đó thơ mộng trong đời sống đầy dọ, khổ cực của nàng. Nàng sẽ tìm lên đây; dù không biết để làm gì nữa hết.

Trước khi trở về, tôi đi ngang qua bưu điện, lúc này vội vàng tôi chưa xem hộp thư. Đúng có một lá thư trong đó, và thư của nàng. Tôi lái xe về ngôi biệt thự, đặt chậu hồng ngay gần dưới cửa sổ. Lá thư này báo tin nàng sẽ lên. Tôi tha hồ nghĩ ra những điều tốt đẹp.

Nhưng lá thư không như thế. Nàng viết, nét chữ nắn nót, suy tính.

Anh,

Em vừa từ Đà Lạt về đây. Chắc anh ngạc nhiên lắm. Lên Đà Lạt mà dám bỏ quên căn phòng thơ mộng nhất đời của chúng ta. Em cũng đã cố gắng ghê lắm để khỏi phải đi lần tới ngọn đồi, và một buổi chiều, em đã ra ngôi nơi góc nhà Thủy tạ. Em cố bật khóc, gửi trả chiếc chìa khóa cho anh xuống đáy hồ. Câu chuyện có vẻ thơ mộng và lãng mạn quá phải không anh? Thơ mộng như vậy là đẹp rồi. Chúng ta nên ở xa nhau như thế này, và cầu nguyện cho nhau có hạnh phúc. Em đã từng nói với anh, đúng ra là tâm sự với anh: được đầy đọa cũng là một thứ đời sống hạnh phúc. Em chấp nhận phần đời còn lại của em. Giọt nắng vàng bé nhỏ không đủ làm ấm mùa xuân của anh rồi. Từ Đà Lạt về đây, em cũng gửi lại giọt nắng vàng trên đó.

Em đã nói: Đàn bà đều bạc ác, bất nhân như nhau, và em đã chọn màu hoa hồng vàng

để đừng thẳng sự bạc ác. Anh đã trở nên đàn ông rồi, để em làm đàn bà vậy nhé.

Đừng bao giờ nghĩ rằng có thể diệt được sự bạc ác nơi lòng một người đàn bà, nhất là thứ đàn bà chỉ thích lặn vào sự đầy đoạ như em.

Tôi đang đọc những dòng của nàng viết? Có phải vậy không? Không, không có gì thay đổi nơi chúng ta hết. Điều giao ước vẫn không ai vi phạm. Em vẫn là giọt nắng vàng. Giọt nắng ấm của mùa xuân và tuổi xuân mơn của anh.

Tôi ngồi lên chiếc ghế của nàng. Tôi đã dám ngồi lên niềm nhớ.

o O o

Chỉ một lần làm đàn ông là đàn ông suốt đời rồi. Anh nói phải. Nhưng cho em làm đàn bà để chúng ta xa cách nhau.

Nàng sẽ nói với tôi câu đó một lần nữa.
Tôi tin thế. Bởi vì, nàng có thể lẩn trốn tôi,
nàng không lựa chọn nhưng tôi đã lựa chọn.

Tôi muốn chia cho nàng nửa giọt nắng
vàng.

Nhã Ca

*(trích từ Tuyển Truyện Hoàng Đông Phương
xuất bản 1968)*